

Venezuelai költők

Egy caracasi út eredménye ez a kis válogatás. Különös világra nyílt ablak előttem Venezuela fővárosában: magányban élő emberekre, létbizonytalanságban szenvedőkre. És költőkre, akik mindezt kifejezik. Elkötelezett lírikusokra. A verseket még Caracasban válogattam ki, a költők közül nem egyet személyesen is megismertem. Olyanokat fedeztem fel, akiknek költői hangja közel áll az enyémbhez. A világot kritikusan szemlélő, önmagukra iróniával figyelő poétákat. Akad közöttük egy magyar származású is. Van köztük filozófus, történész. Ismert nevű alkotók és most induló fiatalok, Venezuela költői a nyolcvanas évek elején. Realisták és avantgardok, sokféle hangon ugyanarról valló művészek. Kortársaink, akiket egy emberibb világ megteremtésének vágya ihlet versírásra.

SIMOR ANDRÁS

AQUILES NAZOA

Köznapi élet

Kora hajnalban kelni, megmosni a fogunkat,
és inni két korty kávé, a bögrében ha van,
kevéssé kölcsön-pénzért pumpolni rokonunkat,
munkába menni, persze, caplatva hosszasan.

És hazatérni délben, falni a makarónit,
melléje zsíros bifsztek ha néhanap kerül,
nem bébi a gyerek már – az asszony morgolódik –,
egyéves lesz, nem járhat tovább cipőtlenül.

Megtudni, hogy az egyik barátunk nemrég meghalt,
moziba menni, ócska filmet nézni, mint tegnap;
kázsmír öltönybe bújni vasárnap délután.

És körbe-körbe járni, mint szamár a kút mentén,
unott napok sorában újat nem is keresvén!
Az élet tudománya egyszerű tudomány.

A valóság fehér és autókkal teli

A valóság fehér és autókkal teli.
 Roppant fogakkal fölvertezt nagy órákból áll.
 A valóság mézsféher, a méz lényei vagyunk,
 csontunk a szellemünk, és a méz elindul,
 és előretör, mint a felejtés szélvihara.
 Nézem a valót, és rettentőnek és fehérnek látom,
 mintha minden rothadóban volna és be volna kötözve.
 Csak az autók hajtanak egészségesen
 ragyogó fogaikkal és kerek görbületeikkel.
 Irigylem őket. Éreznek. Szenvednek.
 Nem gyötri őket, mint engem, a szabadság vágya.
 Visszhangzanak, futnak az utcákon
 harmonikusan és biztosan, fémmelven beszélnek,
 és nem fenyegeti őket soha a gyilkos veszély,
 hogy egy napon a semmibe zuhannak, mint angyal vagy kődarab;
 holtan nem vonulnak száműzetésbe, nem lépnek át szívem kapuján
 az emlékekkel és utcákkal teliszűfolt mélységben,
 utcákon, melyeken én, mint autó jártam
 boldogan, szerelmesen, végül is tárgynak lenni jobb,
 mint emberi lénynek, akit
 örök magányra és öntudatra ítétek.

AMELIA BUSTILLOS PONTE

Szarkazmus

Írok
 a csönd órája ez
 elrendezem vasárnapi ruhámon
 a redőket
 arcomon a festéket

a mosolyt
 hallom hogy szól a telefon
 Metsző gúnyval néznek rám
 az otthoni tárgyak

Körülöttem arcok tűnnek fel

Körülöttem arcok tűnnek fel, mindegyiken
más és más vonások. Körülveszik őket utcák, körutak,
épülettömbök,
városok, országok. Határok húzódnak mindegyik között:
Az országok.

A városok. Az arcok.

Távolabb más földrészek, ezek együttvéve alkotják a planétát.
A Naprendszer alkotóelemeként részét képezzük a
Tejúttnak. Föltételezik, hogy a világegyetem
számos tejútrendszerből áll kozmikus méreteken.

Figyelembe véve a kozmikus látványt, mindennél képtelenebbnek
látszik számunkra az, hogy megtudakoljuk az új rendőrfőnök nevét.

HELENA SASSONE

Harag, te!

Harag, te!
hullámaid milyen szirteken
ülnek el,
a düh zsilipjei hol töredeznek szét,
milyen eresz alatt
hullanak tollaid, mint az esőcseppek.

Te,
szemekben égő karbunkulus.
Szülőanyja a lázadásnak,
szomjas csalán-
mondd,
melyik pillanatban
gyilkoltak meg a templomi kufárok.
Mondd,
szívedet miért lyuggatták szítává,
hiszen ott fortyogott a föld minden
bora.

LUIS ALBERTO CRESPO

Félig nyitva

Valaki rámgondol
Mert megjelenek
És nem vagyok ott

Emlék vagyok
Mert hallgatok
Mert nem felelek

„Ilyen az élet”
Mondja néném
Amikor megsebzí egy lemetszett
virág

Sokfelé jártam
Mert sokfelé hívtak
De minden ajtó zárva
Minden ajtó befelé nyílik

Testvérek

Mi, akik a hideggel kelünk útra,
 a köddel, a nappal,
 jaj,
 föl kell falnunk a völgyet,
 bele kell harapnunk a szentjánoskenyér fába és a
 roppant cédrusba.

Íme füttyülve jön ő, a felhők unokaöccse,
 ő, aki a füvekre röppen.

– Szegények vagyunk, ne lopd el fejünk fölül
 a háztetőt,
 ne csipegeds ki a szemeket a kukoricacsöböl,
 ne rémítsd a lovakat, ne riogasd a gyerekeket.

És jön testvérem, a részeg,
 akinek csillog a szeme, a hortyogó,
 a haragos.

Mindent fölpackolunk,
 indulunk, fivérek,
 már elkapjuk a fákat és tövestül kitépjük,
 nem irgalmazunk a galambfiókáknak, sem a kicsiny kígyóknak,
 a gyöngé virágokat szerteröpítjük.

Azt mondják, sötétben járunk és pénzünket csörgetjük,
 mint a gazdagok,
 ezek, akik éji palástba burkolózva jöttek,
 vérben forgó szemmel.

ELMER SZABÓ

Katedrális

Az emlékezet makacsul
 szembeszegül
 a gyökértelenséggel.

Külföldiesült, bolond,
 kétszeresen külföldi
 vagy

három ezer
 év
 száműzetés
 ver bilincsbe

E hazákat
 nélkülöző világban
 emlékszem reá:

annyira csalóka föld,
 talán sohasem
 volt enyém.

Szemem előtt elsüllyedt katedrális.

Ebben a végsőkig megalázott országban

Ebben a végsőkig megalázott országban
Ahol odakínálom magam a megkövezésnek
Ahol húsdarabokat tépek ki az életből
Ebben az országban ahol több költő követi egymást
mint négyzetkilométer
Ahol én vagyok aki a visszfények serblijé
mellé vizek
Ahol nincs sorsom
Ebben az országban ahol elmegyek
Ahol örökre kitörlöm magam
Ahol másnap elfelednek
mert ezeket az áldott verseket mormogom
Ebben az országban ahol senkinek se engedem meg
hogy továbbvigye nevemet
nem érdekel míféle jelek mutatkoznak az égen
Ahol a nekem rendelt biográfusra
ujjal mutatok és ráüvöltök
kotródjék a frászkarikába hol a történet elporlad
és riszálja csontvázát övelé együtt
Meglátjátok majdan feleim
Ahol mindazonáltal viharosan
ünneplem magamat a föld alatt
Ebben az országban ahol mindig különc voltam
rosszul égő tűzvész váratlan röppentyű

FIDEL FLORES

Apropó

Egyedüli város a világon ahol lakása ablakán senki se hajol ki
Aki álmodik hidegbe és magányba hal bele
Vannak itt szép ajkú prostituáltak
részegek akik a falak közt a létfontosságú borpincét keresik
Az idegen közvetlen közelről lő és elmenekül
mindenki úgy menekül ahogyan tud
Még New York lakói vagyunk
Minden lépésnél csönd kerít be és megpróbál megmérgezni
minket
de a szél a tiszta szél még körüljárja ezt a várat

(Simor András fordításai)